

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa J. B.
przeciwko S. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 20 kwietnia 2022 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 3 marca 2020 r., sygn. akt XI Pa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. przyznaje radcy prawnemu P. K. od Skarbu Państwa - Sądu
Okręgowego w K. tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie
powoda w postępowaniu kasacyjnym z urzędu 120 zł (sto
dwadzieścia) podwyższone o stawkę podatku od towarów i
usług.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy wskazał, że pozwany, wypowiadając powodowi umowę o pracę, zachował przewidziane Kodeksem pracy warunki formalne. Z uwagi na to, że strony łączyła umowa o pracę na czas określony, pracodawca nie był zobowiązany do wskazywania przyczyny wypowiedzenia. Sąd Rejonowy zważył, że pracodawca doręczając powodowi wypowiedzenie umowy o pracę w dniu 31 sierpnia 2018 r. nie naruszył art. 41 k.p. Powód bowiem stawiając się do pracy na

zmianę nocną w tym dniu otrzymał wypowiedzenie, a po zapoznaniu się z jego treścią opuścił teren zakładu i udał się do lekarza, gdzie następnie otrzymał zaświadczenie o niezdolności do pracy. Sąd Rejonowy nadto uznał, że odmowa odbioru przez pracownika oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy o pracę nie ma żadnego wpływu na skuteczność doręczenia mu wypowiedzenia umowy.

W ocenie Sądu Okręgowego ustalony w sprawie stan faktyczny bez żadnych wątpliwości pozwala na przyjęcie, iż oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę zostało wręczone powodowi w dniu 31 sierpnia 2018 r., kiedy powód stawiał się do pracy celem jej świadczenia. Świadczy o tym okoliczność - na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy - że wchodząc na teren zakładu pracy powód odbijając dyskieta nie wybrał opcji „wejście prywatne”, lecz odbił jako normalne wejście do pracy. Odbicie dyskiety jest natomiast równoznaczne z deklaracją gotowości podjęcia pracy. Sąd Okręgowy opierając się na zeznaniach świadków przyjął, że powód przed próbą wręczenia mu wypowiedzenia nie informował, że przyszedł jedynie powiedzieć, że wybiera się do lekarza i nie będzie w tym dniu świadczył pracy. Zatem brak było w zachowaniu powoda przesłanki „usprawiedliwionej nieobecności”.

Skargę kasacyjną oparto na naruszenie przepisów prawa procesowego: art. 387 § 2¹ pkt. 2 k.p.c. i art. 371 § 1 k.p.c. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego zawierającego się w pytaniu: czy sąd odwoławczy uzupełniając ustalenia sądu pierwszej instancji w zakresie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 387 § 2¹ pkt. 1 k.p.c., obowiązany jest przeprowadzić postępowanie dowodowe w zakresie koniecznym do stwierdzenia faktów, uzupełniających ustalenia sądu rejonowego lub przynajmniej wskazać na jakich konkretnie dowodach dokonał uzupełnień oraz jej oczywistą zasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie dostarczyła podstaw uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Nie może mieć natomiast charakteru kazuistycznego i zawierać szeregu szczegółowych założeń determinujących odpowiedź, jak i nie może służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015 r., IV CSK 405/15, LEX nr 2160209). Zagadnienie prawne powinno wyrażać problem prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, LEX nr 1228616; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109).

Brak jest podstaw dla przyjęcia, że Sąd Okręgowy dokonał uzupełnienia ustaleń Sądu pierwszej instancji w zakresie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Sąd drugiej instancji wprost wskazał, że „wyrok Sądu pierwszej instancji odpowiada prawu, zaś ustalenia Sądu i ich ocena, dokonane w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy są właściwe, stąd też Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne”. Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

zacytował fragmenty uzasadnienia wyroku, które w jego ocenie przeczą powyższemu założeniu. Odnosząc się do pierwszego fragmentu skarżący przyjął, że „opisując wydarzenia w dniu 18 sierpnia 2018 r. [powinno być: 31 sierpnia 2018 r.] Sąd odwoławczy powołuje się na „zgromadzony w sprawie materiał dowodowy”, jednakże bez określenia jakie konkretnie dowody stanowiły podstawę uzupełnienia stanu faktycznego”. Tymczasem zacytowany fragment wprost wskazuje na środek dowodowy: „W tym dniu S. S. w obecności Z. G. (...) Jak wynika ze spójnych zeznań powyższych świadków”. Dowód z zeznań wskazanych świadków został przeprowadzony przed Sądem Rejonowym. Z kolei drugi zacytowany fragment nie został przez skarżącego przywołany w całości. Zaczyna się on od stwierdzenie: „Świadczy o tym okoliczność - na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy”, co wyraźnie wskazuje na odniesienie się przez Sąd Okręgowy do ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego. Ponadto argumentacja skarżącego uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne odnosi się do sfery faktów. Tymczasem w orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Przedstawienie w skardze kasacyjnej jako "istotnego zagadnienia prawnego" problemu, który dotyczy sfery faktów, a nie wykładni prawa, nie może być podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 222/14, LEX nr 1998543).

Odnosząc się do drugiej przywołanej podstawy przyjęcia skargi do rozpoznania należy zauważyć, że ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na

zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001 nr 3, poz. 52; z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 nr 10, poz. 156). Dla stwierdzenia, że w sprawie tak rozumiana przesłanka wystąpiła skarżący powinien był wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien był przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., I CSK 42/18, LEX nr 2508120). W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wskazał w naruszenie jakich przepisów upatruje oczywistej zasadności skargi. Należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, LEX nr 2009500; z dnia 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15, LEX nr 2015640; z dnia 24 września 2015 r., II PK 27/15, LEX nr 2019527).

Nadto łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie

wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt. 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt. 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990). Co jest sporne nie może być oczywiste (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15, LEX nr 2159122; z dnia 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13, LEX nr 1771724).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 15 ust. 1 pkt 1 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 68).